

Եկեք ինձի, բոլոր յոզնած ու բեռնաւորուածներ...

Մատթէոս 11:28

ԲԱՐԻՔ

Հուլիս, 2012թ.

№7 (36)

Հոյսւէ տեսնում 2009թ. Տալիսից

ԿԱՐԻՔ ԵՎ ՑԱՆԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՄՈԹԻՆԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՁԵՌՆՏՈՒ ՁԷ, ԲԱՅՑ ԳԻՇՏ Է

Հայիս, 2012թ.
N7 (36)

ԱՄՍԱԳԻՐ

Լույս է տեսնում 2009թ. մայիսից

ԱՅՍ ՀԱՄԱՐՈՒՄ ԿԱՐԴԱՅԵՐ

Մասուն Սահակյան

Կարիք և ցանկություն.....1

Նարվաժ Էդլո Շյրեգենի

«Անապարտում կանչողը ձայնը» գրքից.....3

Զգուշացե՛ք Նարի Փոթերից.....6

Միխայիլ Չիժ

Անոթխածություն.....9

Ձեռնարու չէ, բայց ճիշտ է.....12

Երկու եղբայր.....13

Թադևոս առաքյալի և Սանդուխտ կույսի կյանքը

Նավարարին մնալ մինչև մահ.....14

Միրելի՛ ընթերցողներ, խնդրում ենք ձեր դիտողությունները, առաջարկություններն ու փափագներն ուղարկել խմբագրություն: Մենք սիրով հաշվի կառնենք ձեր արձագանքները: Հեռ.՝ 093-532-526

«Բարի լուր» ամսագիրը փաթագրվում է հոժարա կամ նվիրաբերությունների շնորհիվ: Նվիրաբերությունները կարող եք ուղարկել խմբագրություն:
Հեռ.՝ 093-954-930

ԿԱՐԻՔ ԵՎ ՅԱՆԿՈՒԹՅՈՒՆ

Աղամին ստեղծելուց առաջ Աստված, նախօրոք գիտեցալով նրա բոլոր կարիքները, հոգացել էր դրանք. երկրի վրա ստեղծել էր բուսական ու կենդանական աշխարհը՝ բոլոր տեսակի բույսերով ու կենդանիներով: Կերակուրի կարիքը հոգալու համար Աստված եղեմական պարտեզի բոլոր ծառերից (բացի «բարու և չարի գիտության» ծառից) համարձակ ուտելու պատվեր տվեց: **Ծանոթ 2.16-17**-ում կարդում ենք. «Եւ Տէր Աստուած պատուիրեց մարդուն՝ ըսելով, Պարտէզին ամէն ծառէն համարձակ կեր. Բայց բարոյ ու չարի գիտութեան ծառէն մի ուտեր. քանզի այն օրը որ անկէ ուտես, անշուշտ պիտի մեռնիս»: Իսկ Պետրոս առաքյալն ասում է. «Ինչպէս իր աստուածային զօրութիւնը կենաց և աստուածպաշտութեան վերաբերեալ ամէն բաները մեզի տուաւ անոր գիտութիւնովը՝ որ մեզ փառքով ու առաքինութիւնով հրաւիրեց» (Բ Պետրոս 1.3): Աստված ապահովել է ոչ միայն մեր ֆիզիկական կյանքի համար անհրաժեշտ պայմանները, այլև «կենաց և աստուածպաշտութեան» համար անհրաժեշտ ամեն բան:

Աստված նախօրոք գիտեր, թե հետագայում մարդիկ ինչ կարիքներ պիտի ունենային, և դրա համար երկրի ընդերքում դրել է օգտակար հանածոներ՝ գազ, քարածուխ, նավթ, ոսկի, ջուր և այլն, որպեսզի մարդիկ կարողանան ապրել ու գոյատևել երկրի վրա: Պատկերացրեք, եթե չլիներ ածուխ, գազ, նավթ, ոսկի, պղինձ և այլն,

ինչպէ՞ս կապրեին մարդիկ: Աստված ամեն բան ստեղծել է մարդու համար, որպեսզի բավարարի մարդու կարիքները: Բայց մարդը, կարիքից բացի, ունի նաև ցանկություններ: **Կարիքը և ցանկությունը տարբեր բաներ են:** Աստված լսում է կարիքավորի աղոթքն ու պատասխանում է այդ աղոթքին, բայց չի կատարում մեր ցանկությունները, եթե դրանք չեն համընկնում Իր կամքին: «Խնդրեցէք, և պիտի տրուի ձեզի. փնտռեցէք, և պիտի գտնէք. դուռը զարկէք, և պիտի բացուի ձեզի. Վասն զի ամէն ով որ կը խնդրէ՝ կառնէ, և ով որ կը փնտռէ՝ կը գտնէ, և ով որ կը զարնէ՝ պիտի բացուի անոր: Չեզմէ ո՞ր մարդը կայ՝ որմէ իր որդին եթէ հաց ուզէ, միթէ քա՞ր պիտի տայ անոր. Եւ կամ եթէ ձուկ ուզէ, միթէ օ՞ճ պիտի տայ անոր: Ուստի եթէ դուք որ չար էք, ձեր զաւակներուն աղէկ ընծաներ տալ գիտէք, ո՞րչափ ատէի ձեր Հայրը որ երկինքն է, բարի բաներ պիտի տայ անոնց որ իրմէ կը խնդրեն» (Մատթ. 7.7-12):

Այստեղից հասկանում ենք, որ երբ խնդրողը կարիքավոր է ու իր բնական կարիքների համար է խնդրում, Աստված նրան տալիս է բոլոր բարի բաները՝ հաց, ձուկ և այլն ամենը, ինչի կարիքն ունի: Աստված հոգում է անգամ կենդանիների կյանքի կարիքները. «Ուստի կ'ըսես ձեզի. Հոգ մի ընէք ձեր կեանքին համար թէ ի՞նչ պիտի ուտէք, կամ ի՞նչ պիտի խմէք. ոչ ալ ձեր մարմիններուն համար թէ ի՞նչ պիտի հագնիք. չէ՞ որ կեանքը կերակուրէն ատէի է, ու մարմինը հագուստէն: Նա-

Թուրք, 2019թ., № 7 (36)

յեցէք երկինքի թռչուններուն որոնք ոչ կը սերմանեն և ոչ կը հնձեն և ոչ ամբարի մէջ կը ժողվեն, ու ձեր երկնատր Հայրը կը կերակրէ զանոնք, չէ՞ որ դուք անոնցմէ աւելի լաւ էք» (Մատթ. 6.25-26):

Մեզ համար շատ կարևոր է իմանալ, թե մեր աղոթքն ինչից է բխում՝ կարիքի՞ց, թե՞ ցանկությունից: Աստծու Խոսքն ասում է, որ պատերազմները, կռիվները առաջանում են ցանկություններից: «Ուրկէ՞ են պատերազմները, և ուրկէ՞ կռիւները ձեր մէջ. չէ՞ որ ձեր ցանկութիւններէն՝ որոնք ձեր անդամներուն մէջ կը պատերազմին: Կը ցանկաք ու չունիք, կը սպաննէք ու կը նախանձիք, և չէք կրնար ձեր ուզածին հասնիլ. կը պատերազմիք ու կը կռուիք. բայց չունիք, վասն զի չէք խնդրեր. Կը խնդրէք ու չէք առներ, վասն զի չարաչար կը խնդրէք՝ որպէս զի ձեր ցանկութիւններուն բանեցնէք» (Հակ. 4.1-4):

Եթե խնդրանքը բխում է ցանկություններից, ապա «կխնդրենք ու չենք առներ, վասն զի չարաչար կխնդրենք», այսինքն՝ չենք ստանա մեր աղոթքի պատասխանը, որովհետև «կխնդրենք, որպէս զի մեր ցանկութիւններուն բանեցնենք»: Ցանկություններից հրապուրված մարդը կարող է փորձությունների մէջ ընկնել: «Սակայն ամէն մէկը կը փորձուի՝ իր ցանկութիւններէն հրապուրուած ու խաբուած» (Հակ.1.14):

Շատ ցանկություններ կան, որ կարիքներ չեն, կան ցանկություններ էլ, որ կարիք են: Քաղցած մարդը ցանկանում է կերակուր ուտել, ծարավ մարդը ցանկանում է ջուր խմել. սրանք միաժամանակ և՛ կարիք են, և՛ ցանկություն: Իսկ, օրինակ, կռիվ անելու, պատերազմելու ցանկությունը կարիքից չի բխում:

Եղեմի պարտեզում Աստված հոգացել էր Ադամի կարիքները, բայց արգելված պտուղը ճաշակելու ցանկությամբ լցված Եվան չլսեց ու չհնազանդվեց Աստծու միակ պատվերին: Եվան հղիացավ ցանկությունով ու մեղք ծնեց, իսկ մեղքն էլ մահ ծնեց:

Ցանկությունով հղիացած վիճակը շատ վտանգավոր է և կարող է լռեցնել Աստծու կանչը:

Անապատում Աստված հոգում էր Իսրայել ժողովրդի կարիքները: Ամեն քայլ անելիս նրանց հանդերձների ծոպերն ու ծոպերի վրայի կապույտ ժապավենը հիշեցնում էին Աստծու պատվիրանները: **Թվոց 15.38-39**-ում Տերը Մովսեսին ասում է. «Խօսւ է Իսրայէլի որդիներուն ու ըստ անոնց, որ իրենց ծոպեր շինեն իրենց հանդերձներուն քղանցքներուն վրայ՝ իրենց ազգերուն մէջ. ու քղանցքի ծոպերուն վրայ կապույտ ժապաւէն մը դնեն: Եւ անիկա ձեզի ծոպ պիտի ըլլայ, որպէս զի դուք տեսնէք զայն ու Տէրոջը բոլոր պատուիրանքները միտքերնիդ բերէք, և ընէք զանոնք ու ձեր սիրտերուն և ձեր աչքերուն ցանկութիւններուն չիտուիք, որոնց ետեւէն դուք կը մոլորիք»:

Կարիքի պատասխանը ձրի է տրվում, իսկ ցանկությանը մարդը հասնում է փորձություններով ու տառապանքով, կամ էլ չի հասնում:

Եղեմի պարտեզում Աստծու կանչը չօգնեց Ադամին, անապատում ծոպերը չօգնեցին Իսրայել ժողովրդին: Այսօր Սուրբ Հոգին զգուշացնում է, որ ամեն քայլ կատարելուց առաջ կանգնենք ու մտածենք՝ կարիքի՞ց է դրդված, թե՞ ցանկությունից:

Մասուն Սահակյան
հովիվ, ք.Դիլիջան

Հատված Էռլո Շտեգենի «Անապատում կանչողի ձայնը» գրքից

Հայտնության գրքում կարդալով զգալի և նրա վրա նստողի մասին՝ ակամայից հիշում եմ մի դեպք, որը տեղի է ունեցել Անգլիայում, անգլիական եկեղեցու հայտնի հովիվներից մեկի հետ:

Մի անգամ առավոտյան, արթնանալուն պես, նա նստում է անկողնու վրա և երկար ժամանակ անթարթ նայում իր առջև: Այդ նկատելով՝ կինը ցանկանում է իմանալ, թե ինչ է պատահել:

- Երևի վա՞տ ես գգում,- հարցնում է նա տագնապած՝ սևեռում նայելով ամուսնու՝ ասես ներքին մի անհանգստությունից գունատված դեմքին,- գուցե գլխացավ ունես, կամ սի՞րտդ է ցավում:

- Ո՛չ,- հայտնապես չի ցանկանում պատասխանել ամուսինը,- ամեն ինչ կարգին է:

- Բայց ես տեսնում եմ, որ ինչ-որ բան է պատահել,- շարունակում է կինը,- նայիր, դեմքիդ գույն չկա: Դու ինչ-որ բանից անհանգստացած ես: Ինչո՞ւ ես շարունակում նստել անկողնուդ մեջ: Խնդրում եմ ասա՛, ի՞նչն է քեզ այդպես տանջում:

Այսպես կինն այնքան է հարցուփորձ անում ամուսնուն, մինչև նա ասում է.

- Լավ, ես քեզ կասեմ իմ տառապալից վիճակի պատճառը: Քիչ առաջ սարսափելի երազ էի տեսնում: Ես տեսա, որ արդեն դատաստանի օրն է հասել: Ես տեսա Տիրոջը՝ նստած սպիտակ արթոնին, որն իջնում էր երկնքից:

Չեմ կարող բառերով նկարագրել, թե ինչպիսին էր Նա, գիտեմ միայն մի բան, որ Նա եկավ որպես Դատավոր: Մի ակնթարթում երկրի ամբողջ մարդկությունը կանգնեց Նրա առջև՝ դատաստանի: Հետո պատկերը փոխվեց, և ես ինձ տեսա մենակ՝ կանգնած Նրա գահի առջև: Տերն ինձ անունով կոչեց և հարցրեց. «Ո՞ր եմ այն համայնքները, որտեղ դու հովիվ էիր ու քարոզում էիր: Ո՞ր եմ այդ համայնքների անդամները»: Ես լուրմ էի, քանի որ չգիտեի, թե ինչ պատասխանեմ: Հետո հնչեց երկրորդ հարցը. «Ո՞ր եմ այն մարդիկ, ովքեր քեզ օգնում էին ծառայության մեջ: Որտե՞ղ եմ սարկավազներն ու եղբայրական խորհրդի անդամները: Որտե՞ղ եմ քո քարտուղարները»: Այդ հարցին ևս ոչինչ չկարողացա պատասխանել, իսկ հետո հնչեց երրորդ հարցը. «Ո՞ր եմ քո կինն ու երեխաները: Ո՞ր է քո մեծ ընտա-

Թարգմ., 2019թ., ԾՄԴ (36)

նիքը»։ Ինձ մեծ վախ պատեց, բայց այդ հարցի պատասխանը ևս ես չգիտեի։ Անխոս կանգնած Երկնային Մեծ Դատավորի առջև՝ սպասում էի Նրա որոշմանը։ Նա ձեռքը մեկնեց ձախ կողմը և ասաց. «Նայի՛ր այնտեղ»։ Նայելով ցույց տրված կողմը՝ տեսա մարդկանց ահռելի երկար հերթ։ Այդ հերթի մեջ ճանաչեցի յուրաքանչյուրին. նրանք այն համայնքներից էին, որտեղ ես ժամանակին քարոզել էի կամ հովիվ էի եղել։ Ավագ եղբայրները, ծառայողները, երգչախմբի երգողները, մեծերը, փոքրերը և երիտասարդները, բոլորը, սկզբից մինչև վերջ, մոտենում էին սարսափելի անդունդին և մեկը մյուսի ետևից ցած էին ընկնում։ Այդ մարդկանց հուսահատ ճիչերը մինչև հիմա հնչում են ականջիս։ Այդ երկար շարանի վերջում կանգնած էին մեր երեխաները և դու՛ր, սիրելի կինս։ Երբ ես լուռ սարսափով հայացքս կրկին ուղղեցի դեպի սպիտակ գահը, լսեցի. «Դու ևս գնա այնտեղ։ Դարձի՛ր այդ շարքի եզրափակողը՝ կրակի լճում բաժին ունենալով այն մարդկանց հետ, որոնց սովորեցրել ես»։

Այս խոսքերն ասելուց հետո հովիվը, զարմացած կնոջ աչքի առջև, ընկնում է բարձրին ու մեռնում։ Այսպես նա գնում է հավիտենություն։

Մեզինից ամեն մեկը մի օր կանգնելու է Տեր-Դատավորի գահի առջև։ Ոչ ոք չգիտե, թե իր

համար երբ է գալու այդ ժամը։ Այդ պատճառով Աստվածաշունչը մեզ սովորեցնում է՝ պետք է պատրաստ լինել ցանկացած ժամանակ։ Աստված օրենք է դրել, որ մենք պետք է մեռնենք։ Թե ի՛նչ ենք մենք մեզ համար կանխորոշում՝ ոչ մի նշանակություն չունի։ Իսկ այն, ինչ Նա է մեզ համար կանխորոշում, անպայման իրականանում է։ Մահից ոչ ոք չի կարող խուսափել։ Ով էլ որ դու լինես՝ քրիստոնյա կամ անաստված, երիտասարդ կամ ծեր, տղամարդ կամ կին, դու նույնպես պետք է մեռնես։ Իսկ պատրա՞ստ ես դու դրան։ Հիմա դու կարող ես ժպտալ կամ կատակել այս առթիվ՝ անելով այն, ինչ քեզ դուր է գալիս, սակայն երբ մահը կնայի քո դեմքին, դու արդեն չես կատակի, և քո քաջությունից հետք անգամ չի մնա։ Մահվան առջև ցնցվում և լռում է նույնիսկ ամենաքաջ ու համարձակ մարդը։ Եթե նույնիսկ իր ապրած օրերի մեջ մարդը ոչ մի խոսք չի ուզում լսել Աստծու մասին, մահվան ժամին նա կանչում է Աստծուն։ Անաստված մարդու մահը նման է դժոխքի

չնչին։ Դրանից հետո նրան սպասում է դատաստան և անընդմեջ տառապանք դժոխքի հավիտենական կրակներում։

Ղուկասի 16.23-24-ում պատմվում է մի հարուստի մասին, ով «...դժոխքին մեջ երբ տանջանքին մեջ էր, իր աչքերը վերցնելով՝ հեռուէն տեսաւ Աբրահամը,

ու Ղազարոսը անոր գոգը հանգիստ
նստած: Եւ ինք աղաղակեց ու ըսաւ,
Հայր Արքայապետ, ողորմէ ինծի ու զիկէ
Ղազարոսը, որպէս զի իր մատին
ծայրը ջուրը թաթխէ, ու գովացնէ իմ
լեզուս, վասն զի այս բոցին մէջ կը
տանջուիմ»: Սակայն այդ խնդրանքը
չէր կարող բավարարվել: Ահա թե ինչու
է այդքան արժեքավոր այն փաստը, որ
Հիսուսը եկավ՝ հավիտենությանը պատ-
րաստվելու հնարավորություն տալով
մեզ: Դրա համար մենք ընդամենը
պետք է գնանք Նրա մոտ՝ մեր մեղքե-
րով հանդերձ: Մի՞թե կա ավելի հրա-
շալի բան, քան այն, որ մարդն իր
մեղքերով գնում է Խաչի մոտ և, իր մեղ-
քերը խոստովանելով, ներում է ստա-
նում և ողորմություն գտնում: Ինչքա՞ն
մարդիկ են մեր ժամանակներում տա-
ռապում դէպրեսիայից, կորցնում են ի-
րենց բանականությունը և հոգեբուժարան
ընկնում: Մտածե՛ք՝ ինչո՞ւ: Դե, նրա հա-
մար, որ նրանք ունեն թաքցրած մեղ-
քեր, որոնք նրանց հոգիները ծվատում
ու անհանգստացնում են՝ հասցնելով
խելագարության:

Երիտասարդ ժամանակ մի մեղք
գործելով՝ մարդը կարող է մինչև ծե-
րություն տառապել դրանից՝ ոչ մի բա-
նում չունենալով ո՛չ հանգիստ, ո՛չ
ուրախություն: Երիտասարդ կինը,
ընդհատելով հղիությունը, իր ամբողջ
կյանքում հետք է թողնում սպանված
երեխայի արյամբ, և այդ արյունը,
բողոքելով մինչև երկինք, ամբողջ
կյանքում նրան զրկում է խաղաղու-
թյունից ու երջանկությունից: Ինչ-որ

մեկը գուցե պատճառ է դարձել մյուսի
մահվան: Բայց նույնիսկ եթե դրա մա-
սին ոչ ոք չգիտէ, մա, միևնույնն է, ան-
ընդհատ տանջվում է վախից ու խղճի
խայթից: Գործած մեղքն ամբողջ կյան-
քում ուղեկցում է մարդուն՝ նրա կյանքը
դարձնելով դժոխք, և Հիսուս Քրիս-
տոսից բացի չկա մեկը, որ կարողանա
օգնել: Իսկ Քրիստոսն այսօր էլ ասում
է. «Եկեք ինծի, բոլոր յոզնած ու բեռ-
նատրուածներ, և ես ձեզ պիտի հանգ-
չեցնեմ» (Մատթեոս 11.28):

Աստված երբեք Իրենից չի վանում
նրանց, ովքեր Իրեն են գալիս զոջու-
մով: Նրա ողորմությունն ու ներողամ-
տությունը սահմաններ չունեն: Եսայիա
մարգարետության 1.18-ում դրա մասին
գրված է այսպես. «...Եթե ձեր մեղքերը
կրկնակի կարմիրի պէս են, ձիւնի պէս
պիտի ճերմկանան, Եւ եթէ որդան կար-
միրի նման են, ասրի պէս ճերմակ
պիտի ըլլան»: Սա ամենամեծ առա-
վելությունն է, որ մենք ունենք: Ներելով
մեզ՝ Հիսուսը կարող է մեր կյանքը նոր
դարձնել: Իզուր չէ գրված. «Ուրեմն եթէ
մէկը Քրիստոսի մէջ է, անիկա նոր
ստեղծուած մըն է» (Բ Կորնթացիս 5.17):

Մի՞թե մենք այս հրաշալի հնարա-
վորությունը բաց կթողնենք ողջամիտ
չլինելու պատճառով ու նույն ճանա-
պարհով առաջ կգնանք՝ մեր ետևից
քարշ տալով մեր մեղքերը, որպէսզի
նրանց հետ էլ ընկնենք դժոխք: Ի՞նչ
դառնությամբ կզղջանք մեր խստասր-
տության համար, սակայն այդ ժամա-
նակ շատ ուշ կլինի ինչ-որ բան փոխելու
համար:

Յուլիս, 2019թ., № 7 (56)

ԶԳՈՒՇԱՅԵ՛Ք ԶԱՐԻ ՓՈԹԵՐԻՑ

Շարունակություն: Սկիզբը՝ նախորդ համարում

Բոլորը պետք է գիտակցեն, թե որքան վտանգավոր է հաղորդակցումը ցանկացած օկուլտային իրի հետ՝ լինի դա գիրք, ֆիլմ կամ «Հարի Փոթեր» ապրանքանիշով որևէ արտադրանք: Մի՛ վտանգեք ձեր երեխաների կյանքը: Դուք, որպես ծնող, պարտավոր եք ձեր երեխային պաշտպանել խավարի մահացու կապանքներից, այլապես նա Աստծու առջև ամբարիշտ կսեպվի: «Ամբարիշտները խաղաղությանն պիտի չունենան, կ'ըսէ իմ Աստուածս» (Եսայի 57.21): «Ուստի իմ բարկութիւնս անոնց վրայ թափեցի, զանոնք իմ սրտմտութեանս կրակովը սպառեցի. անոնց ճամբաները իրենց գլուխը տուի» (Եզեկիել 22.31): Ձեր ծնողական պարտքն է վճռականություն դրսևորել և երեխային պաշտպանել «Հարի Փոթեր» ապրանքատեսակի ազդեցությունից:

Նույնիսկ գիտնականներն են հաստատում «Հարի Փոթերի» հետ կապված ամեն ինչի վտանգավորության իրականությունը: Հատուկ հետազոտությունները ցույց են տվել, որ գրքում նշված բույսերն այնտեղ նկարագրված եղանակով պատրաստելիս դառնում են առողջության համար շատ վտանգավոր: Արդեն հայտնի են երեխաների թունավորման դեպքեր՝ իրենց իսկ պատրաստած «կախարդական դեղերից»: Այդ երեխաներից ոմանց չի

հաջողվել փրկել: Իսկ եթե մոգական ծեսերն էլ են իրակա՞ն: Ամեն դեպքում, եթե երեխան գրքում նկարագրվածներից թեկուզ որևէ բան կրկնի, դա մութ ուժերի համար որպես ազդանշան կծառայի այնպես, ինչպես եթե երեխան իր վրա տախտակ փակցներ՝ «Եկ ինձ մոտ, ես պատրաստ եմ քեզ ծառայելու» մակագրությամբ: Եվ չար ոգին բաց չի թողնի նման հրավերը:

Հետաքրքիր է, որ հեղինակը, չգիտես ինչու, իր գրքում օգտագործել է «հին բարի Անգլիայի» վայրերի, քաղաքների ու փողոցների միանգամայն իրական անուններ՝ ասես խոսքի մեջ ասելով. «Իսկ ի՞նչ կլինի, եթե փնտրես. անցի՛ր այդ վայրերով, գուցե կախարդական մի բան գտնես»: Եվ հիմարացած երեխաների ամբոխներն արդեն թափառում են Լոնդոնի փողոցներում՝ փնտրելով կախարդական նրբանցքները, իսկ ոմանք նույնիսկ մեկնում են Գլոստեր կոչվող վայրը՝ հատուկ գնացքով: Եվս մեկ հետաքրքրական մանրամասն. այդ հինավուրց անգլիական քաղաքում կա մի տաճար, որը մի քանի անգլիացի միապետի է հիշում: Հենց այդ տաճարն էլ ընկավ «Հարի Փոթերը և փիլիսոփայական քարը» ֆիլմն ստեղծողների աչքին. այն շատ էր հիշեցնում գրքում նկարագրված կախարդների դպրոցը:

Հենց այդ անհավանական (և հա-

զիվ թե պատահական) զուգադիպությունն էլ ֆիլմն ստեղծողներին դրդեց դիմելու քաղաքային իշխանությանը՝ այնտեղ մի քանի դրվագ նկարահանելու համար: Անգլիական հանրությունը վրդովված էր այն փաստից, որ Աստծու տունն ուզում են դարձնել կախարդության միջնաբերդ՝ թեկուզ միայն էկրանի վրա: Գլոստերի քրիստոնյաները փորձեցին թույլ չտալ նման հայտությունը: Ըստ երևույթին, այդ մարդիկ Աստվածաշունչ են կարդում և գիտեն, որ Աստված ասում է. *«Ու երբ ձեզի ըսեն թե Շշնջող ու քրթմնջող վիուկներուն և նշանազետներուն հարցուցէք, Այն աստե՛ն ըսէք թե ժողովորդը իր Աստուծոյն պիտի չհարցնէ»*. *Կենդանիներուն համար մեռածներուն՝ ալիտի հարցնէ: Օրէնքին ու վկայութեանը թող հարցնեն»* (Եսայի 8.19-20): Իսկ օրենքն ասում է. *«Եւ վիուկներուն ու հմայողներուն ետեւն երթալու դարձող մարդուն վրայ ալ երեսս պիտի տնկեմ, ու զանիկա իր ժողովորդին մէջէն կորսնցնեմ»* (Ղևտ. 20.6): Եվ հավանաբար նրանք կարդացել են նաև այս խոսքերը. *«Վիուկ կամ հմայող եղողը, թե այր ըլլայ և թե կին, անշուշտ պիտի մեռցուի. քարերով քարկոծեն զանոնք. անոնց արիւնը իրենց վրայ ըլլայ»* (Ղևտ.20.27): Բայց անհայտ պատճառով անգլիական եկեղեցին՝ տաճարի տերը, թույլ տվեց Աստծու տունը վերածել մոգերի դպրոցի: Ընդ որում, Հարի Փոթերի երկրպագուների՝ Գլոստեր այցելելու նպատակը ո՛չ տաճարի հսկայական և արժեքավոր ապակե նկարները դիտելն է, ո՛չ էլ աղոթելը մի վայրում, որտեղ ժամանակին

թագադրել են մի քանի անգլիացի միապետի: Այցելությունների եկամուտները և հանգանակությունները նկատելիորեն աճեցին այն ժամանակից, երբ այդ անգլիական քաղաքը դարձավ ամբողջ աշխարհի փոթերամուկների ուխտագնացության յուրահատուկ վայր:

Այստեղ տեղին է հիշել ևս մեկ՝ ոչ պակաս կարևոր ու շատ տազնապալի դետալ: Ջոան Ռոուլինգի գիրքը շատ բարձր գնահատեց ոմն պարոն Ալիսթեր Կրոուլի, որը քաղաքակրթության տարեգրության մեջ կմնա որպես սատանայապաշտության համաշխարհային առաջնորդ:

Միստր Կրոուլին միանգամայն գոհ է այն արդյունքից, որը երեխաների և պատանիների վրա թողնում է «Հարի Փոթերը», և դրա հետ կապված՝ Ռոուլինգի ստեղծագործությանը բարձր գնահատական է տվել, քանի որ առաջին գրքի լույս տեսնելու պահից սկսած սատանայապաշտների շարքերը համալրեցին զգալիորեն մեծ թվով տղաներ և աղջիկներ, ընդ որում ցածր և միջին դպրոցական տարիքի: Ի՞նչ առնչություն ունի Ջոան Ռոուլինգը սատանայապաշտների հետ: Դժվար հարց է, բայց որոշ զանգվածային լրատվամիջոցներ տիկին Ռոուլինգին բացահայտորեն սատանայապաշտ անվանեցին: Նրա կողմից հերքումներ չեղան:

Այսօր շատերն են ընկնում ոգեհարցության ազդեցության տակ: Հիշողության մեջ դեռ թարմ են արյունալի իրադարձությունները ԱՄՆ-ում, երբ անհայտ դիպուկահարը տասից ավելի

Երեւան, 2012թ., № 7 (36)

մարդու սպանեց: Հանցանքի վայրում նա թողել էր մի միստիկ քարտեզ՝ Տարո, որի հակառակ կողմում գրել էր, որ իրեն աստված է համարում: Տվյալ դեպքում ոգեհարցության հետ կապն ակնհայտ է, դա խոստովանեցին նույնիսկ ՀՖԲ-ի քննիչները և հոգեբանները:

«Անոր համար քու վրադ ձախողութիւն մը պիտի գայ, որուն ուրկէ ծագիլը պիտի չգիտնաս. Եւ քու վրադ թշուառութիւն մը պիտի իյնայ, զոր ետ դարձնելու կարող պիտի չըլլաս. Ու քու վրադ յանկարծ աւերում մը պիտի գայ, զոր դուն պիտի չգիտնաս: Հիմա քու կախարդութիւններդ եւ շատ դիւթութիւններդ մէջ կեցիր, որոնցմով քու մանկութենէդ ի վեր աշխատեր ես, թերեւս օգուտ մը գտնելու կարող ըլլաս, թերեւս կարենաս յաղթել: ...Հիմա երկինքը զննողները, աստղագէտները, նոր ամիսներով գուշակութիւն ընողները թող ելլեն, եւ քու վրադ գալու չարիքէն քեզ ազատեն: Ահա անոնք մղեղի պէս պիտի ըլլան, ու զանոնք կրակը պիտի այրէ: Իրենց հոգին բոցին գորութենէն պիտի չկրնան ազատել» (Եսայի 47.11-14):

Մտածելու բան կա, այնպէս չէ՞: Իսկ եթե ձեզ թվում է, թե այս ամենն անհեթեթային է, ապա դուք ունեք քարտեղեն սիրտ՝ մարդկային քաղաքակրթության դառը ժառանգություն: Չեր մասին Աստված ասում է. «Բայց անոնք չուզեցին մտիկ ընել, հապա իրենց ուր ետ քաշեցին, եւ ականջնին ծանրացուցին որպէս զի չլսեն: Ու իրենց սիրտը աղամանդի պէս ըրին, որպէս զի չլսեն այն օրենքը ու այն խօսքերը՝ զորոնք զօրաց Տէրը Իր

Հոգովը առաջուան մարգարէներուն ձեռքով անոնց դրկեց. անոր համար զօրաց Տէրոջը կողմանէ մեծ բարկութիւն եղաւ» (Չաքարիա 7.11-12):

Հնչում է դատավճռի նման, և այդպէս էլ կա. «Ես քու արդարութիւնդ ու գործերդ պիտի հրատարակեմ, որոնք քեզի օգուտ պիտի չընեն» (Ես.57.12):

Բայց երկու հազար տարի առաջ Աստված՝ երկնքի և երկրի Ստեղծողը, Ամենակարող Արարիչը, Սիրող Հայրը, որոշեց Ինքը վճարել մեր ողջ նողկալիության, Կայենի և Աբելի ժամանակներից սկսած ողջ արյունահեղության, մեր չարության, մեր մեղքի համդեպ ունեցած ատելության համար, նրա համար, որ մենք՝ Աստծու ստեղծագործություններս, ավելի շատ սիրեցինք մեղքի հետևից գնալը, նրա համար, որ մենք, փակելով մեր ականջները և կարծրացնելով մեր սիրտը, ասում էինք. «Աստված չկա»: Հիսուսն այդ ամենի համար վճարեց... Մենք մահվան ենք արժանի, բայց Նա մեզ կյանք է տվել: Այժմ Նա ասում է. «Եւ ձեր վրայ մաքուր ջուր պիտի սրսկեմ, ու պիտի մաքրուիք. ձեր բոլոր պղծություններէն ու ձեր բոլոր կուռքերէն ձեզ պիտի մաքրեմ: Եւ ձեզի նոր սիրտ պիտի տամ, ու ձեր ներախղիւն նոր հոգի պիտի դնեմ. և ձեր մարմիններէն քարեղէն սիրտը պիտի հանեմ, ու ձեզի մարմնեղէն սիրտ պիտի տամ: ... Եւ ձեր հայրերուն տուած երկրիս մէջ պիտի բնակիք, ու դուք ինծի ժողովուրդ պիտի ըլլաք, ես ալ ձեզի Աստուած պիտի ըլլամ» (Եզեկիել 36.25-26,28):

“Свет и Жизнь”, 2 (2003 г.)

Ամոթխած ու թյուղ

Պարկեշտությունը որոշվում է ոչ թե իմ, այլ ուրիշների աչքերով, դրա համար էլ մենք պետք է սովորենք ինքներս մեզ նայել այդ աչքերով:

Բոլոր մարմնավոր աղտեղությունների և այն ամենի նկատմամբ, ինչին մայում են մեր աչքերը, բնածին նողկանք չկա. դա որոշակի հոգեբանական կանոն է: Ենթադրենք՝ մարդը գողություն է անում. ընդունված կարծիք է, որ գողությունը շատ վատ բան է և բոլոր մարդկանց տհաճություն է պատճառում: Եթե մեզ պատմում են, որ ինչ-որ փողոցում ամեն օր կանգնում է մի անառակ կին, մենք ուզում ենք այդտեղով անցնելիս թեկուզ մի պահ նայել այդ կողմը: Իսկ հետաքրքրությունը սանեցնելու համար պահանջվում է բանականության ջանք:

Մարմնական կրքերի նկատմամբ բնական նողկանքի զգացում չկա, իսկ եթե նողկանք արտահայտվում է, ապա այն հիմնականում բռնազբոսիկ է, և դրա տակ շատ հաճախ թաքնվում է հենց մեծ հետաքրքրությունը: Մարդիկ երբեմն ասում են. «Թո՛ւ, ինչ զգվելի բաներ են պատմում, ցուցադրում...», բայց հենց իրենց վրա այդ տեղեկատվությունն ազդում է, նրանք դրանով

հետաքրքրվում են ենթագիտակցորեն, թեև արտաքինից այդ հետաքրքրությունը թաքնվում է: Այստեղ շատ մեծ վտանգ է թաքնված, ուստի ամոթխածություն դաստիարակելուն պետք է անհրաժեշտ ուշադրություն հատկացվի, և դրա համար կպահանջվեն որոշակի ջանքեր:

Արդի հասարակությունը հասել է այնպիսի վիճակի, որ մարմնի մերկացումը բացարձակ նորմա է դարձել: Եվ այդ երևույթը ներխուժում է նաև մեր եկեղեցիներ: Այսօր մարդկային մարմնի մասին խոսում են, թե ինչ հիանալի է այն, և որ հագուստի մեջ մենք թաքցնում ենք մեր գեղեցկության մեծագույն բաժինը, բայց դրա հետ մեկտեղ մոռացվում է այն, որ կա անբարոյություն և այն արմատախիլ արված չէ: Անբարոյության հետ մարդը ոչինչ չի կարող անել: Որքան էլ մարդն ինքն իրեն ներշնչի, թե ամոթի բացակայությունը նորմա է, միևնույնն է, անբարոյությունը կգայթակղեցնի, և մեղքը կշատանա:

Մենք ձեր ուշադրությունը հերթական անգամ հրավիրում ենք այն բանին, որ սեռական սանձարձակության ոլորտում պետք է սեփական անձի նկատմամբ հատուկ զգուշություն անել: Պետք է շատ հնազանդ լինել եկեղեցական դաստիարակությանը:

Եկեղեցիներում մերդրված դաստիարակության սկզբունքն այն է, որ արտաքինի մասին չխոսվի, որպես թե այն այնքան էլ կարևոր չէ: Այն կարևոր է. Կարևոր է, որ մենք ամոթխա-

Թուրք, 2019թ., № 7 (36)

ծությունը դարձնենք մեր վարքի նորման: Ինչո՞ւ նորմա: Դա Աստծու պաշտպանությունն է մեր մեջ, և առանց դրա մնալը ողբերգական է: Ամոթխածությունը ներքին զգացողություն է, որը գործում է բանականության վրա, կամ, այլ խոսքերով՝ դա ամոթով գործող խղճմտանք է, որն ստիպում է ինչ-որ բան անել (բանականության իմպուլսը արտաքին գործողության նկատմամբ), իսկ ամոթխածության արտաքին դրսևորումը հազուստն է՝ որպես ծածկոց անբարոյության աչքերից:

Այս դարի սկզբին Ռուսաստանում կար ինտելիգենտ մարդկանց բազմություն, որը կոչ էր անում. «Կորչի՛ ամոթը»: Այդ ինտելիգենտ մարդիկ խոսում էին մարդկային հարաբերությունների, մարդկային մարմնի գեղեցկության մասին: «Կորչի՛ ամոթը» ոչ թե մարդկանց առանձին հանրության լուգունգ է, այլ մեղքի ընդհանուր համակարգի գործունեություն, որի հեղինակը սատանան է: Նա առաջինը մեղանչեց, նա ստախոս է և խաբեբա, և նրա էությունը միայն չարիք է: Այսօր նա մարդկային հասարակությանը այնպիսի վիճակի է հասցրել, երբ արդեն կարիք չկա «Կորչի ամոթը» լուգունգներ փակցնելու, այդ ամոթն արդեն գրեթե գոյություն չունի: Եթե նախկինում ամառվա ընթացքում միայն որոշ մարդիկ էին լիովին մերկանում, ապա այժմ Եվրոպայի շատ լողափերում դժվար է գտնել մի մարդու, որը գոնե որևէ կերպ հագնված լինի:

Աստծու Խոսքը անամոթության գերազույն աստիճանը բացում է Եսայի և Սովոնիա մարգարեների խոսքերով. «Անոնց երեսներուն տեսքը իրենց դեմ կը վկայէ, եւ իրենց մեղքերը Սողոմի պէս կը յայտնեն, չեն ծածկեր: Վա՛յ

անոնց անձին, վասն զի իրենց վրայ չարիք բերին» (Եսայի 3.9): «Բայց անիրար ամչնալ չի գիտեր» (Սովոնիա 3.5): Այսօր մարդկային հասարակությունը հասել է անամոթության այնպիսի աստիճանի, որ միայն քրիստոնյաներն են պահպանում ամոթխածության որոշակի կերպար, և որքան բարձր է դրա մակարդակը, այնքան քիչ են պորբլեմները, այնքան բարձր և ուժեղ է ընդհանուր սանձարձակությունից գերծ մնալու ուժը:

Այսօր շատերին է տեսանելի, թե ինչպես է այդ ամենը փորձում մուտք գործել եկեղեցի: Այդ երևույթին պետք է արգելապատնեշ դնել, այլապես մեղքը կներխուժի: Այստեղ խոսքը միայն արտաքին տեսքի մասին չէ, թե՛ պետք է այսպես կամ այնպես հագնվել: Կարևոր է հասկանալ սատանայի գործունեության կարևոր սկզբունքը, որով նա մարդկության ողջ պատմության ընթացքում պայքար է մղում մարդուն գերության մեջ պահելու համար, և շատ հաճախ հաջողության է հասնում:

Մենք խոսում ենք այն մասին, որ կա Աստծու ծածկույթը՝ Նա ծածկում է: Սատանան մերկացնում է՝ մարդուն ներշնչելով ամոթի դեմ պայքար, որպեսզի մարդն ազատվի դրանից: Մարդը փնտրում է իր ծածկույթը և թզի տերևներից բացի ուրիշ ոչինչ չի գտնում: Նա չի կարող ծածկվել, որովհետև դրա համար զոհ է պետք: Մեզ համար այդ զոհը դարձավ Հիսուս Քրիստոսը:

Թանկագին երիտասարդություն, բոլորիդ կոչ եմ անում, որ ամոթխածությունը դարձնեք ձեր վարքի նորման, ամոթխածությունը դարձնեք ձեր հագուստի, ձեր մտածողության, ձեր խոսակցության նորման: Կարևոր է, որ

Յուլիա, 2012թ., №7 (36)

ամոթխածությունն ու խոհեմությունը դարձնեք ապագային հասնելու միջոց:

«Ամոթխածությամբ և խոհեմությամբ»՝ սա է երիտասարդ աղջիկների և տղաների մարդկային դաստիարակության հիմքը: **Ամոթխածությունը պետք է դաստիարակել, այն պետք է ներդնել և նույնիսկ սեփական անձին ստիպել**, որ գործի դրա չափանիշներին համապատասխան. դա մարդու մեջ դեռևս պահպանված միակ բանն է, որն ընդվզում է անբարոյության դեմ:

Պարկեշտության նորման, որը մենք որպես պատվիրան դնում ենք եկեղեցում, պետք է ամոթխածության, խոհեմության և համեստության սահմաններով շրջապատել: Եթե առանձին մարդու տեսանկյունից դատենք, կարելի է պարկեշտություն համարել այն, ինչը մարդն ինքն է պարկեշտություն համարում, բայց դա կարող է հագուստի բացակայությունը չլինել: Դրա համար գոյություն ունի այսպիսի կանոն. պարկեշտությունը որոշվում է ոչ թե իմ, այլ ուրիշների աչքերով, և դրա համար էլ մենք պետք է սովորենք ինքներս մեզ նայել այդ աչքերով: Սովորաբար, երբ դուք դժվարություններ եք ունենում, ձեզ հուշում են ուրիշները: Իսկ եթե արդեն հուշել են, անհրաժեշտ է հնազանդ լինել:

Ի՞նչ է անում սատանան: Նա մերկացնում է, իսկ Ավետարանը հագցնում է: Աստված մեզ հագցրել է: Նա ծածկել է մեր արատավորությունը, Նա ուզում է, որ մենք անարատ լինենք: Սատանայի կործանարար աշխատանքին չնպաստելու համար եկեք այդ հարցում շատ հնազանդ լինենք, որպեսզի սատանան մեր մեջ հաջողություն չունենա, և մենք էլ մեղքին տեղ չտանք:

Եթե երիտասարդները զրուցում են, և թեման անցնում է պարկեշտության սահմանը, բայց նրանք հանգիստ շարունակում են զրույցը, դա խոսում է այն մասին, որ նրանց մոտ ամոթխածության հետ ինչ-որ բան այն չէ:

Ամոթխածությունը պետք է դաստիարակել նաև ընտանիքներում: Եթե երեխաները չափազանց վաղ տարիքում հետաքրքրություն են ցուցաբերում ամուսնության, մոդային հետևելու հարցում, և ծնողները նրանց չեն կանգնեցնում ու կարծում են, թե դա նորմալ է, դրանով անամոթությանը տեղ են տալիս:

Ամոթխածություն է պետք խոսքերի, հագուստի, վարքի մեջ և նույնիսկ կյանքի ընկեր ընտրելու հարցում: Եթե երիտասարդ եղբայրն արդեն հինգ հոգու «կպել է» իր ազատ վարվեցողությամբ, բայց չի մտածում ամուսնության մասին, ուրեմն նա պորբլեմ ունի՝ ամոթխածության բացակայություն: Նրա մոտ իշխում է անբարոյությունը, և դա պատահում է մեր երեխաների շրջանում:

Ամոթխածությանը կողմ են ոչ թե մեկ կամ երկու-երեք սպասավոր եղբայրներ, այլ մի մեծ խումբ՝ եկեղեցին:

Աշխարհիկ հասարակությունը չի կարող պայքարել արատավորության դեմ (թեև շատ բաներ քննադատում է), քանի որ վերահսկողություն չկա: Մենք չենք ցանկանում կորցնել եկեղեցու ապագա սերնդին դաստիարակելու փորձը:

Երիտասարդներ, ես իմ և հովիվների կողմից ձեզ կոչ են անում հնազանդ լինել ամոթխածության հարցում: Առաջինը, որը բնորոշում է ամոթխածությունը՝ ձեր հագուստն է, որը ծած-

Թուրքա, 2019թ., օՆԴ (36)

կույթ է անբարոյության աչքերից: Եթե դուք անբարոյություն եք առաջացնում ուրիշների մոտ, ուրեմն դուք ևս դրանից գերծ չեք: Ես չեմ ասում, թե արտաքին տեսքի մեջ է բոլոր խնդիրների լուծումը: Կարելի է միշտ գլխաշոր կապել, առանց կտրվածքների երկար շրջագցեստ ու երկար թևքերով վերնաշապիկ հագնել և այդ հագուստի մեջ երկար ժամանակ մեղք գործել, ու ոչ ոք չի իմանա (որոշ ժամանակ, իհարկե): Բայց այսօր ես չեշտում եմ՝ կա ամոթխածության նորմա, դա ներքին զգացողություն է, հակառակություն մեղքին, զգացմունք, որը վրդով-

վում է անարատության և խոհեմության դեմ արվող ցանկացած բարոյական խախտման կամ պիղծ մտքերի դեպքում. ահա, թե որն է ամոթխածության հիմքը: Ամոթխածությունը, եթե նորմայի մեջ է և ամրապնդված դաստիարակության փորձով, ընդվզում է անբարոյական ամեն ինչի դեմ:

Թո՛ղ Աստված օրհնի և պահպանի բոլորիդ: Ամեն:

**Միխայիլ Զիժ,
եսպիկոպոս**

**VI Համաուկրաինական
երիտասարդական կոնֆերանս,
25-27.08.2000թ., ք. Վիննիցա**

ԶԵՌՆՏՈՒ ԶԷ, ԲԱՅՑ ՃԻՇՏ Է

Յաշան գլխիկոր մտավ խոհանոց:

- Դու այսօր շուտ ես եկել,- դիմավորելով ասաց մայրը:

Յաշան հոգոց հանեց:

- Ինչ-որ բա՞ն է պատահել,- անհանգստացած հարցրեց մայրը:

- Տնօրենն ինձ դուրս արեց,- տխուր պատասխանեց Յաշան: - Ես ինքս եմ մեղավոր: Փոշին սրբելիս սաթաքեցի և կպա մի քանի բաժակի: Բաժակներն ընկան ու կոտրվեցին: Տնօրենը շատ բարկացավ և ինձ ասաց, որ այլևս չի կարող հանդուրժել իմ անուշադրությունը:

Մայրը լաց եղավ: Ամուսնու մահից հետո ընտանիքի միակ կերակրողը Յաշան էր:

- Մի՛ լացիր, մայրիկ, ես կփորձեմ նոր աշխատանք գտնել,- փորձում էր մորը հանգստացնել Յաշան:

Նա երկար ժամանակ լուռ էր, կենտրոնացած մտածում էր և վերջապես հարցրեց.

- Մայրիկ, իսկ ի՞նչ պետք է ասեմ, երբ ինձ հարցնեն, թե ինչու եմ դուրս եկել մախկին աշխատանքից:

- Պետք է ասել միայն ճշմարտությունը, տղա՛ս:

- Միգուցե պարտադիր չէ անալայման ասել ճշմարտությունը: Կարող է այդ ամենից հետո ինձ աշխատանքի չընդունեն:

- Հնարավոր է, որ նույնիսկ չընդունեն, սակայն ամեն դեպքում խաբել չի կարելի: Աստված չի օգնում նրանց, ովքեր

ստում են: Աստվածաշնչում գրված է, որ իրենց մեղքերը թաքցնողները հաջողություն չեն կարող ունենալ, իսկ նա, ով գիտակցում և խոստովանում է իր մեղքերը, կներվի: Եղիր ազնիվ, և Աստված կօգնի քեզ:

Նոր աշխատանք գտնելը բավականին դժվար եղավ: Շատ երկար ժամանակ Յաշան փնտրեց, մինչև պատահաբար իմացավ, որ նորաբաց մեծ խանութում ցրիչ է անհրաժեշտ: Երբ Յաշան մտավ խանութ, գալթակողությունը կարծես նոր ուժով պատեց նրան: Նա մտածում էր՝ ինչո՞ւ ամեն ինչ պատմի: Արդյո՞ք մնաց բնութագրով իրեն աշխատանքի կվերցնեն: Այդ խանութը բավական հեռու էր այն տեղից, որտեղ ինքը աշխատում էր, և ոչ ոք ոչինչ չէր իմանա:

Հիշելով մոր խորհուրդը՝ նա, այնուամենայնիվ, խանութի տնօրենին ամենայն ճշտությամբ պատմեց, թե ինչու է ինքը գրկվել աշխատանքից:

- Ես հարգում եմ օրինակելի մարդկանց, - անկեղծորեն ասաց խանութի տնօրենը: - Եվ կարծում եմ, որ կարելի է վստահել այն մարդուն, ով ընդունում է իր սխալն ու ցանկանում է փոխվել: Կարծում եմ, որ անցյալը շատ լավ դաս կլինի,

և դու հետագայում ավելի ուշադիր ու կոկիկ կլինես:

- Այո՛, ես շատ զգուշությամբ կաշխատեմ, - խոստացավ Յաշան:

Հանկարծ նա իր մեջքի ետևում շատ ծանոթ մի ձայն լսեց.

- Ինձ դուր են գալիս այն մարդիկ, որոնք ասում են ճշմարտությունը, նույնիսկ այն դեպքում, երբ դա իրենց ձեռնտու չէ:

Յաշան շրջվեց և քարացավ: Դռան ետևում կանգնած էր իր նախկին տնօրենը: Պարզվեց, որ նա խանութի տիրոջ բարեկամն է:

- Այս տղային աշխատանքի ընդունիր, - սիրալիք ասաց նախկին տնօրենը, - միայն թե սովորեցրու նրան կոտրվող ապրանքը չկոտրվողից տարբերել, որպեսզի չշփոթի: Մնացած այլ հարցերում նա շատ վստահելի է: Իսկ եթե հանկարծ դու փոշմանես, ապա ես մեծ ուրախությամբ նրան ետ կընդունեմ:

Յաշան տուն վերադարձավ ոչ թե քայլելով, այլ վազքով:

- Մայրիկ, - բացականչեց նա տուն մտնելով, - ինձ աշխատանքի ընդունեցին միայն նրա համար, որ ես պատմեցի ճշմարտությունը:

- Շնորհակալ եմ: Աստված եւ ձեզ օգնական:

Մեկ ժամ անց այդ նույն ճանապարհով անցնում էր մեկ այլ եղբայր, մի նիհար ձիու լծված գութանով: Նա կանգ առնելով նայեց այրուն, մտավ նրա բակ և, ոչինչ չասելով, գութանով վարեց նրա բանջարանոցը:

- Շնորհակալ եմ, եղբայր, - ասաց այրին:

- Ոչ թե ինձ, այլ Աստծուն շնորհակալություն հայտնիր:

Երկուսն էլ քրիստոնյա եղբայր էին, բայց նրանք տարբերվում էին իրենց գործերով:

Թուրքա, 2019թ., օՆ 7 (36)

Աղքատ այրին ամուսնու մահից հետո ծանր հիվանդացավ եւ համարյա ամբողջ ձմեռն անկողնում անցկացրեց: Գարնանը, հիվանդությունից հյուծված, դուրս եկավ բակ, գտավ բախը եւ սկսեց փորել բանջարանոցը: Նրա տեսքը շատ տանջված ու խղճահարույց էր, բախը անուժությունից ընկնում էր ձեռքից:

Դաշտով անցնում էր ձիաբարձ երեք գութաններով մի մեծահարուստ մարդ, որը այրի կնոջ եղբայրն էր՝ Զրիստոսով:

- Աստված օգնական, - ասաց նա կնոջը եւ շարունակեց ճանապարհը:

ՀԱՎԱՏԱՐԻՄ ՄԵԱԼ ՄԻՆՉԵՎ ՄԱՇ

ԹԱԳԵՎՈՍ ԱՌԱՔՅԱԼԻ ԵՎ ՍԱՆԳՈՒԽՏ ԿՈՒՅՍԻ ԿՅԱՆՔԸ

Շարունակություն: Սկիզբը՝ ք.5 (34) համարում

Թագավորը չգիտեր, թե ինչ անի: Առյուծի պես մռնչում էր Սանդուխտի վրա և ասում, որ նա է բոլորին մոլորեցնողը: Ուստի, չխնայելով իր իսկ աղջկան, հրամայեց արով սպանել նրան:

Նույն օրը Սանդուխտը տեսիլք տեսավ և պատմեց առաքյալին.

- Երբ քնած էի, սաստիկ լույս ծագեց վրաս, և մի լուսագգեստ մարդ ասաց. «Սանդուխտ, շտապի՛ր իմ լույսը հագնել»:

Առաքյալը հասկացավ, որ Սանդուխտն այդ օրն աշխարհից գատվելու է և ասաց.

- Երանի՛ քեզ, Սանդուխտ, որովհետև քեզ երևացողը Քրիստոսն է, ով քեզ կարժանացնի երկնային լույսը հագնելուն և մարտիրոսական պսակին:

Սանդուխտն ասաց.

- Շնորհակալ եմ, հայր իմ, որ ինձ սովորեցրիր անմահության ճամփան: Աղաչում եմ, չհեռանաս ինձնից կատարման ժամանակ:

Եվ ահա բարբարոս իշխանները հասան նրանց օբևանդ: Սանդուխտին տարան սպանելու վայրը: Առաքյալն ամբողջ ճանապարհին հետևում էր նրանց և քաջալերում էր Սանդուխտին:

Մինչ դահիճը, սուրը վերցնելով,

ցանկացավ սպանել Սանդուխտին, դահճապետը խփեց և իրեն սպանեց: Այդ ժամանակ բարբարոսները հիմարաբար սրերը քաշելով հարձակվեցին կույսի վրա, բայց իրարանցման մեջ դարձյալ սկսեցին իրար կոտորել: Իսկ Քրիստոսի աղախինն աղոթում էր, որ Աստված իրեն չզրկի նահատակվելու հնարավորությունից:

Այդ պահին զինվորներից մեկը արով հարվածեց Սանդուխտի կրծքին, և նա նույն պահին հոգին Քրիստոսի ձեռքերի մեջ ավանդեց:

Սանդուխտի նահատակվելուց երեք օր հետո Փրկիչը, Թադևոսին երևալով, ասաց.

- Դու ևս պատրաստվիր մարտի: Քեզ վրա շատ չարչարանքներ պիտի բերեն, բայց համբերիր, և Ես քեզ չեմ թողնի:

Թադևոսը, ուրախությամբ լցված, ասաց.

- Շնորհակալ եմ Քեզնից, Տեր, որ չլքեցիր ինձ այս բարբարոսների մեջ: Մի՛ թող հավատացյալներին, որոնք Քեզ ապավինեցին, և մի՛ թող, որ չար բանասերկուն նրանց մոտենա:

Իսկ հավատացյալներին ասաց.

- Որդյակներ, դուք, որ ձեր անձը նվիրեցիք Քրիստոսին, հաստատ մնացե՛ք ձեր հավատքի մեջ, Տերը ձեզ կզո-

րացնի ու կրագմացնի: Ահա ես էլ եմ մեկնում իմ Տիրոջ՝ Հիսուս Քրիստոսի մոտ և ես կխնդրեմ, որ Նա Իր հրեշտակներին ուղարկի ձեր պահպանության համար:

Հավատացյալները, երբ լսեցին, որ նա էլ Քրիստոսի մոտ պետք է տեղավորվի, շատ տխրեցին և արտասվեցին: Առաքյալը նրանց մխիթարեց և իրենց տեղերն ուղարկեց:

Նույն պահին թագավորի կողմից երկու իշխաններ եկան և սկսեցին Թադևոսին փնտրել: Առաքյալը, իմանալով, անձամբ նրանց առջև եկավ և ասաց.

-Ահա ես եմ ձեր փնտրածը:

Նրան բռնեցին ու տարան Սանատրուկի մոտ:

Թագավորը, տեսնելով նրա լուսավոր և անհեղ երեսը, վախեցավ նրա հետ խիստ խոսելուց և մեղմորեն ասաց.

- Ինչպե՞ս գողացար իմ չքնաղ աղջկա միտքը և նրան հեռացրիր հայրական տանից: Նրան աղքատի վերածեցիր, մինչև որ բարկությունս նրան սրով սպանեց:

Առաքյալը պատասխանեց.

- Ճիշտ ասացիր, որ աղջկադ միտքը գողացա ձեր կռամոլ պաշտամունքների չար ու խավար գործերից և Աստծուն նվիրեցի: Եվ մինչ դու նրան ցանկացար սպանել, նա մահից կյանքի փոխվեց՝ ընդունելով լուսեղեն պսակը: Մինչդեռ ստության հայրը ձեզ մոլորեցրել է և անվախճան տանջանքների պիտի մատնի:

Այս խոսքերից հետո թագավորը բարկացավ և հրամայեց Թադևոսին շղթայակապ տանել ու բանտարկել

պարսպի դռակի մեջ, ուր մարդակեր գազաններ կային: Նրա վրա երկու առյուծ արձակեցին: Առյուծները եկան և, առաքյալի ոտքն ընկնելով, սկսեցին նրա հողաթափերը լիզել:

Թադևոսն սկսեց աղոթել, ինչի հետևանքով էլ նրա շղթաները քանդվեցին, իսկ առյուծներն իրենց տեղը վերադարձան:

Երբ ամօրեն թագավորը տեսավ կատարված հրաշքը, հրամայեց, որ հնոց վառեն և առաքյալին շղթայակապ մեջը նետեն: Բայց հանկարծակի անձրևախառը ուժեղ հով բարձրացավ և ամբողջ կրակը նետեց ամօրենների վրա: Ոմանք այրվեցին, ոմանք էլ որոտման վախից մահացան: Սանատրուկ թագավորն իր ապարանքը փախավ և խուճապի մատնված չէր իմանում՝ ինչ անի:

Այդ օրը 433 հոգի հավատացին, նրանք աղաղակում էին ու ասում.

- Մեծ է քրիստոնյաների Աստվածը և անհաղթ՝ Նրա գործությունը:

Թադևոսը հենց այդ պահին նրանց մկրտեց և որպես առաջնորդ նրանց համար թողեց Աստծու պաշտոնյա Ջաբարիային:

Թագավորը, այս լսելով, հրամայեց սրով սպանել նրան:

Դահիճը սուրը բարձրացրեց և սպանեց իր եղբայր Ջեմենտոսին: Երբ առաքյալը տեսավ, որ նա մահացավ, տխրեց, որովհետև Ջեմենտոսը բարի և օտարասեր մարդ էր: Եվ նայելով երկինք՝ ասաց.

- Հայր մեր, նայիր երկնքից և կենդանացրու այս մահացածին, որպեսզի իմանան, որ Դու ես ճշմարիտ Աստվածը:

Քաղկեդ, 2012թ., ԾԱԴ (56)

Ապա, բռնելով մեռելի ձեռքից, ասաց.

- Բեզ եմ ասում, ոտքի կանգնիր Հիսուս Քրիստոսի անունով:

Նույն պահին Ջեմենտոսը ոտքի կանգնեց ու ասաց.

- Հավատում եմ քո Աստծուն, որովհետև Նա է միակ ճշմարիտ Աստվածը, և Նրանից բացի ուրիշ Աստված չկա:

Քանի որ Ջեմենտոսի վրա վերքի նշանները մնացել էին, առաքյալը ձեռքը դրեց վերքերի վրա և բժշկեց:

Այդ նույն պահին հավատացին 720 հոգի, որոնց առաջնորդը Ջեմենտոսն էր: Առաքյալը նրանց էլ մկրտեց և ապա, Սուրբ Հոգուն հանձնելով, ասաց.

- Գնացեք խաղաղությամբ:

Իսկ ինքը նորից աղոթեց՝ ասելով.

- Տեր Հիսուս, պահիր նրանց և ամաչեցրու չարին: Եվ ինձ էլ ընդունիր, իմ Տեր:

Թագավորը նույն պահին դահիճներ ուղարկեց, որոնք սպանեցին առաքյալին:

Թադևոս առաքյալը նահատակվեց Քրիստոսից հետո 48 կամ 50 թվականին:

Ըստ Յայսմավորքի՝ այդ օրերին Թադևոսի միջոցով հավատացողները 3440 հոգի էին, որոնք փառաբանում էին Սուրբ Երրորդությանը:

Հետագայում Քրիստոսի առաքյալներից մեկը՝ Բարդուղիմեոսը, շրջագայելով և Տիրոջ խոսքը տարածելով տարբեր քաղաքներում, Սուրբ հոգու հրամանով եկավ Հայաստան, որտեղ Սանատրուկ թագավորը սպանել էր տվել Թադևոս առաքյալին:

Տեսնելով Սանատրուկի խստասրտությունը՝ գնաց Պարսկաստան, որից հետո Սուրբ Հոգու առաջնորդությամբ կրկին վերադարձավ Հայաստան և բազմաթիվ հրաշագործություններով շարունակեց հոգիների փրկության գործը:

Սանատրուկ թագավորի քույրը, լսելով նրա հրաշագործությունների մասին, գաղտնի նրա մոտ գնաց, լսելով նրա տերունական խոսքը՝ հավատաց և մկրտվեց:

Իմանալով քրոջ մկրտության մասին՝ թագավորը բռնեց և բանտարկեց առաքյալին, որից հետո հրամայեց չարչարել և բազմաթիվ տանջանքների ենթարկել: Երբ առաքյալը բրածեծ և մորթազերծ էր եղել, կարծեցին, թե մահացել է ու մարմինը տարան նետեցին քաղաքից դուրս: Սակայն Աստծու զորությամբ նա կենդանի էր մնացել: Երբ ժողովուրդը իմացավ, որ կենդանի է, նրա շուրջը հավաքվեց: Բարդուղիմեոսը, ձեռքերը վեր բարձրացնելով, օրհնեց ժողովուրդին և երկիրը՝ խնդրելով, որ Աստված նրանց հեռու պահի տգիտության խավարից:

Ապա, երկինք նայելով, հոգին ավանդեց:

Բարդուղիմեոս առաքյալը նահատակվեց 67 թվականին, Պետրոսի և Պողոսի մարտիրոսվելուց մեկ տարի հետո:

Սանատրուկ արքան սրով սպանեց իր քույրը Ռզոհին և հավատացյալ հազարապետին, սակայն Քրիստոսի հավատքը, այնուամենայնիվ, սփռվեց Հայաստան աշխարհում:

«Վարդ Սրբոց» գրքից

Գրիգոր Նարեկացի «Մատյան ողբերգության»

ԲԱՆ Թ

Ի խորոց սրտի խոսք Աստծո Հետ

Արդ, քեզ արժանի նախատինքների ի՞նչ խոսքեր գրեմ
Մաղթանքներիս այս կտակամատյան ողբերգության մեջ,
Ո՛վ անձն իմ՝ թշվառ, իսպառ անպատկառ,
Պատասխան տալու Համար անբարբառ,
Անպիտան՝ Աստծո եւ սրբերի Հետ Հաղորդակցվելու:
Զի եթե մի լիճ, ծովերը նույնիսկ թանաքի փոխեմ,
Թե բազմասպարեզ դաշտերն իրենց ողջ
Անսահմանությունը դարձնեմ մագաղաթ
Եվ եղեգների շամբ ու պուրակներն, անտառներն ամբողջ
Կտրելով միայն գրիչներ շինեմ,
Դարձյալ չեմ կարող բարդված իմ անթիվ անօրենություն
Մի չնչին մասնիկն իսկ գրի առնել:
Եթե անգամ ողջ մայրի անտառներն այն Վիբանանի
Զողելով դարձնեմ կշեռքի լծակ
Եվ մի նժարին իբրեւ կշռաքար
Արարատ լեռը դնելու լինեմ,
Դարձյալ չի կարող նա իր ծանրությունը
Իջնելով Հասնել, Համազուգակցել ու Հավասարվել
Մյուս նժարի Հանցանքներիս Հետ:

Աստվածասերը պիտի զգուշանա իր կամքից՝
որպես թշնամուց:

Մանուկ կրոնավորը, եթե ծերերի Հսկողության տակ չէ,
դյուրին որս է սատանայի Համար:

Հատ մանկահասակ կրոնավորին մի Հայտնիրքո
գաղտնիքները, որովհետեւ դա՛նրա Համար մահ է:

Սխալված աշակերտի վրա մի բարկանա, որովհետեւ
Հիվանդն իր կամքով չի Հիվանդանում:

Առանձին Հանդիմանելն է աստվածասիրություն:

Խրատի պատրվակով թույն մի թափիր կրոնակցիդ վրա:

Ով եղբոր նկատմամբ ոխ ունի, դաճնակից է սատանային,
ով կասկածով է քնում, բարկացնում է Աստծուն:

Ով ջանում է մեկից բան խլել, Քրիստոսի վրա Հոյս չունի:

Եթե մեկը քեզանից խնդրում է, եւ տալիս ես, շնորհակալ
եղիր Աստծուց, որովհետեւ դու ավելի շահեցիր,
քան նա (խնդրողը):

Մարդկանցից նրան տուր, ով կարիք ունի:

Եզնիկ Կողբացի